

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Загальна хірургія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	П'ятикоп Геннадій Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 108 год. становить контактна робота з викладачем (18 год. лекцій, 90 год. практичних занять), 42 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна хірургія як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами анатомії, топографічної анатомії, фізіології, гістології, мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, патоморфології, рентгенології, фармакології, пропедевтики педіатрії, сестринської практики, гігієни та екології, безпеки життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, першої домедичної допомоги і інтегрується з цими дисциплінами.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Закласти основи вивчення студентами хірургії, дитячої хірургії, травматології та ортопедії, нейрохірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, урології, акушерства і гінекології та інших навчальних дисциплін, де застосовуються хірургічні методи лікування, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і професійної діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Модуль 1. Введення у хірургію. Хірургічна інфекція. Невідкладні хірургічні стани.</p>
<p>Тема 1 Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету.</p> <p>Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи; організація хірургічної допомоги в Україні. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. Медична документація. Медичні маніпуляції: термометрія, ін'єкції (техніка проведення).</p>
<p>Тема 2 Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики.</p> <p>Поняття антисептики. Історія її розвитку. Види антисептики і її значення для хірургії. Механічна, фізична, хімічна, біологічна антисептика. Групи хімічних антисептиків. Склад комплексних антисептичних речовин (розчин Люголя, розчин С-4, т. і.). Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. Особливості догляду за хворими з гнійними захворюваннями.</p>
<p>Тема 3 Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація.</p> <p>Поняття асептики. Історія розвитку асептики, її значення у хірургії. Шляхи розповсюдження інфекції. Заходи профілактики повітряно-краплинної, контактної та імплантаційної інфекції. Структура і санітарно-гігієнічний режим хірургічного стаціонару і операційного блоку. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. Будова операційного блоку. Види прибирань. Методи транспортування хворих в операційну. Правила одягання операційної білизни. Підготовка інструментів до стерилізації. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. Види шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу.</p>
<p>Тема 4 Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією.</p> <p>Історія розвитку методів підготовки рук хірурга та операційного поля до операції. Методи підготовки рук хірурга до операції. Догляд за руками хірурга поза клінікою. Обробка операційного поля.</p>
<p>Тема 5 Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі.</p> <p>Визначення та види кровотеч. Визначення величини крововтрати. Механізм самостійної зупинки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі (пальцеве притискання, давлюча пов'язка, закрутка, джут). Методи кінцевої зупинки кровотечі: механічні, фізичні, хімічні, біологічні. Судинний шов. Трансплантація, алопластика.</p>

Тема 6 Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора.

Історія відкриття груп крові і резус-фактору. Методики визначення групи крові і резус-належності. Визначення груп крові за допомогою целіклонів, стандартних сироваток, стандартних відмитих еритроцитів.

Тема 7 Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика.

Історія переливання крові. Проби перед переливанням крові. Показання та протипоказання до переливання крові. Шляхи та методи переливання крові. Механізм дії перелитої крові та її компонентів. Макроскопічне визначення якості крові. Препарати компонентів крові. Спостереження за хворим під час переливання, документація. Групи кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при переливанні крові та компонентів крові, класифікація, патогенез, клініка. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії. Способи заготовки і консервації донорської крові.

Тема 8 Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією.

Поняття хірургічної інфекції і її класифікація. Характеристика збудників гострої неспецифічної гнійної інфекції. Патогенез розвитку гнійних процесів в організмі, клінічні ознаки і загальні принципи лікування хворих з гнійними захворюваннями з позиції доказової медицини.

Тема 9 Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини.

Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 10 Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин.

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 11 Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій.

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 12 Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран).

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 13 Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис).

Хронічна специфічна інфекція: хронічний туберкульоз, актиномікоз, сифіліс. Етіологія, клінічна картина. Методи діагностики і лікування захворювань. Сучасні положення поняття сепсис. Класифікація. Патогенетичні особливості протікання. Сучасні методи діагностики. Принципи лікування. Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Методи детоксикації і імунокорекції. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії.

Тема 14 Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою.

Поняття про травму. Класифікація травм. Комбіновані і поєднані травми. Особливості обстеження постраждалих з травмою і їх лікування.

Тема 15 Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та імобілізуючі пов'язки.

Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки.

Тема 16 Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору.

Поняття про травматизм. Клінічні прояви закритого ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Краш-синдром, етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. Профілактика розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі. Особливості надання першої допомоги і транспортування хворих при даних ушкодженнях і лікування.

Тема 17 Вивихи. Переломи.

Визначення перелому. Класифікація. Механізм виникнення перелому. Види зміщень кісткових уламків. Утворення кісткового мозолу. Клінічна картина. Методи діагностики. Надання першої допомоги при переломах, її задачі. Засоби транспортної іммобілізації. Будова шин Дітерікса і Крамера. Надання першої долікарської допомоги хворому з переломом. Накладання шин з підручних матеріалів. Основні задачі лікування переломів у стаціонарі. Основні види закритого та відкритого лікування. Знеболення. Фіксаційний і екстензійний методи лікування. Показання до оперативного втручання. Методи оперативних втручань при переломах. Наслідки лікування переломів. Вивихи, поняття. Класифікація. Механізм виникнення. Клінічні прояви. Диференційна діагностика між переломом та вивихом. Лікування вивихів.

Тема 18 Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу.

Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу у чистій рані. Характеристика окремих типів ран і перша допомога при них. Умови, при яких виникає інфекція у рані і їх усунення. Структура чистої рани. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді.

Тема 19 Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран.

Історія лікування ран. Принципи хірургічного лікування свіжих ран з позиції доказової медицини. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Особливості хірургічного лікування гнійної рани. Види загоєння ран (первинним та вторинним натягом), будова грануляційної тканини, особливості обробки гнійної рани з анаеробною інфекцією. Сучасні антисептики для лікування гнійних ран. Додаткові методи для стимуляції загоєння гнійної рани. Антибіотикотерапія, специфічна та неспецифічна імунотерапія при гнійних ранах з позиції доказової медицини.

Тема 20 Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання.

Класифікація опіків по глибині, площі, тяжкості. Клінічні прояви термічних опіків. Симптоматика опіків хімічними сполуками. Променеві опіки. Періоди перебігу опікової хвороби. Перша допомога при різних видах опіків. Лікування опіків у стаціонарі. Лікування опікової хвороби згідно перебігу. Види оперативних втручань при опіках. Відмороження. Визначення. Ступені. Клінічні прояви. Особливості надання першої допомоги хворому з відмороженням у до- реактивному періоді. Лікування відморожень у стаціонарі. Замерзання. Стадії та надання першої допомоги. Електротравма, особливості перебігу. Надання першої допомоги при електротравмі.

Модуль 2. Основи анестезіології та реаніматології. Основи клінічної онкології. Курація хірургічних хворих.

Тема 21 Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування.

Поняття місцевої анестезії. Історія її розвитку. Препарати – місцеві анестетики. Механізм дії. Показання і протипоказання для місцевої анестезії. Різновиди місцевого знеболення (термінальна, інфільтративна, регіонарна анестезія). Методика проведення місцевої анестезії за О.В. Вишневським. Можливі ускладнення, їх профілактика і лікування.

Тема 22 Новокаїнові блокади. Техніка проведення. Профілактика ускладнень.

Характеристика новокаїнових блокад. Техніка проведення паранефральної блокади, блокади черевних нервів за Капісом, внутрішньо-мискової блокади за Селівановим. Профілактика ускладнень.

Тема 23 Загальне знеболення (наркоз). Теорії. Історія розвитку. Підготовка хворих до наркозу. Загальне знеболення. Інгаляційний наркоз.

Речовини для інгаляційного наркозу (закис азоту, фторотан, ефір, хлороформ, циклопропан). Клінічні стадії ефірного наркозу. Масковий наркоз, інтубаційний наркоз. Міорелаксанти, види, механізм дії. Ускладнення інгаляційного наркозу (регургітація, рекурарізація). Їх профілактика і лікування. Сучасний багатокомпонентний ендотрахеальний наркоз.

Тема 24 Неінгаляційний наркоз. Інтенсивне спостереження і догляд за хворими під час наркозу і в післянаркозний період.

Речовини для неінгаляційного наркозу (тіопентал натрію, оксибутират натрію, гексанал, каліпсол). Переваги і негативні сторони неінгаляційного наркозу. Клінічні стадії внутрішньовенного наркозу каліпсолом, показання і протипоказання для його проведення. Нейролептаналгезія. Атаралгезія. Центральна аналгезія. Препарати, які використовують для цих видів анестезії. Показання і протипоказання для їх використання.

Тема 25 Реанімація. Історія розвитку. Основні принципи реанімації при термінальних станах.

Термінальні стани та їх характеристика. Ознаки клінічної смерті. Історія розвитку реанімації (А. Везалій, Гарвей, Сильвестр, Інгельструд, Ковенховен). Способи штучної вентиляції легенів (за Сильвестром, за Шаффером, за Лаборді). Техніка закритого і відкритого масажу серця. Показання для проведення відкритого масажу серця. Правило АВС реанімації. Техніка серцево-легеневої реанімації.

Тема 26 Критичні стани в хірургії. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Інтенсивна терапія.

Непритомність, патогенез, клініка, надання медичної допомоги. Колапс, патогенез, клініка, лікування. Шок, теорії патогенезу, класифікація. Фази шоку за М. І. Пироговим. Шоковий індекс Альговера. Геморагічний шок. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування з позиції доказової медицини.

Тема 27 Основи клінічної онкології. Теорії канцерогенезу. Клініка. Діагностика передракових захворювань, злоякісних пухлин.

Теорії походження злоякісних пухлин (Вірхова, Конгейма, Зільбера, поліетиологічна). Відмінності злоякісних пухлин від доброякісних. Ліміт Хейфліка для злоякісних пухлин. Передрак, види. Віддалені метастази (Шніцлера, Вірхова, Крукенберга, сестри Мері-Джозефи). Шляхи метастазування злоякісних пухлин. Стадії злоякісних пухлин. Міжнародна класифікація пухлин за системою TNMPG.

Тема 28 Сучасні принципи лікування злоякісних пухлин.

Хірургічний, комбінований, комплексний методи лікування злоякісних пухлин з позиції доказової медицини. Принципи абластики та антиблаستي. Види радикальних операцій. Променева терапія. Види. Методики проведення. Хіміотерапія. Види, препарати. Групи хіміопрепаратів (алкілюючі, антиметаболіти, протипухлинні антибіотики). Ускладнення хіміотерапії, профілактика і лікування. Гормонотерапія (аблативна, антагоністична, адитивна). Імунотерапія злоякісних пухлин (специфічна, неспецифічна) з позиції доказової медицини.

Тема 29 Хірургічна операція. Види, етапи оперативних втручань. Особливості підготовки хворих до планових і ургентних операцій.

Поняття про хірургічну операцію. Класифікація оперативних втручань, етапи виконання. Передопераційний період, його задачі. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій. Передопераційний період: догляд за шкірою хворого, санація ротової порожнини, гоління волосся, очищення кишечника за допомогою клізм, гігієна білизни та одягу хворих. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді. Профілактика можливих ускладнень. Харчування хворих.

Тема 30 Післяопераційний період. Фази. Основні ускладнення раннього післяопераційного періоду. Їх профілактика та лікування.

Значення післяопераційного періоду та його фізіологічні фази (катаболічна, зворотнього розвитку, анаболічна). Клінічні етапи післяопераційного періоду (ранній та пізній). Ускладнення раннього післяопераційного періоду (розвиток інфекції в рані, кровотеча). Ускладнення з боку серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної систем. Профілактика та лікування пролежнів.

Тема 31 Вади розвитку та вродливості.

Етіологія вад розвитку та вродливостей. Ендогенні та екзогенні чинники. Класифікація вад розвитку. Природженні вади серця і магістральних судин. Атавістичні вродливості (іхтіоз, полімастія, політелія, гермафродитизм). Вади розвитку шлунково-кишкового тракту (пілоростеноз, Меккелів дивертикул, хвороба Гіршпрунга). Епіспадія, гіпоспадія, крипторхізм, фімоз, парафімоз. Клініка, діагностика. Хірургічне лікування. Синдром Ді Джорджі, хвороба Кліппеля-Фейля. Профілактика природжених вад розвитку.

<p>Тема 32 Основи пластичної та трансплантаційної хірургії.</p> <p>Історія розвитку пластичної хірургії (Бранко, М.І. Пирогов, Янович-Чайнський, Реверден, В. Філатов, Каррель, Педжет). Трансплантація, види трансплантації (аутогенна, аlogenна, ізогенна, ксеногенна). Трансплантація серця, історія, біологічні і юридичні аспекти. Трансплантація нирок. Реплантація кінцівок. Реакція тканинної несумісності та шляхи її подолання. Методи дермопластики. Брефопластика.</p>
<p>Тема 33 Недостатність крово- та лімфообігу. Емболія та тромбоз артерій. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.</p> <p>Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування гострої артеріальної непрохідності. Стадії ішемії. Облітеруючий ендартерит. Синдром Леріша, хвороба Такаясі, хвороба Рейно. Стадії хронічної артеріальної непрохідності. Проби Оппеля, Самюельса, Мошковича. Гостра і хронічна венозна недостатність. Проби Троянова-Тренделенбурга, Пратта, Дельбе-Пертеса. Хвороба Педжетта-Шреттера-Крістеллі.</p>
<p>Тема 34 Змертвіння (некроз, гангрена). Трофічні виразки. Нориці.</p> <p>Класифікація некрозів. Види гангрен. Етіопатогенез розвитку, смертвіння. Комплексне лікування гангрен з позиції доказової медицини. Трофічні виразки. Діагностика, лікування. Проліжні. Етіопатогенез, профілактика та лікування. Нориці. Класифікація, діагностика, лікування.</p>
<p>Тема 35 Обстеження хірургічних хворих: збирання анамнезу, загальний огляд.</p> <p>Методика збору анамнезу.</p>
<p>Тема 36 Дослідження шкіри, підшкірної клітковини, видимих слизових оболонок і лімфовузлів.</p> <p>Об'єктивне обстеження шкіри, підшкірної клітковини, слизових оболонок та лімфовузлів.</p>
<p>Тема 37 Обстеження шиї, грудної клітки, органів грудної клітки та молочної залози.</p> <p>Об'єктивне обстеження шиї, грудної клітки, молочної залози.</p>
<p>Тема 38 Обстеження живота.</p> <p>Об'єктивне обстеження живота.</p>
<p>Тема 39 Методика обстеження м'язової, судинної та нервової систем.</p> <p>Об'єктивне обстеження м'язової, судинної та нервової систем.</p>
<p>Тема 40 Обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату.</p> <p>Об'єктивне обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату.</p>
<p>Тема 41 Вивчення історії хвороби хірургічного хворого. Курація хірургічних хворих.</p> <p>Вивчення історії хвороби. Робота студентів із хворими. Збирання скарг, анамнезу хвороби і життя. Об'єктивне обстеження хворого. Вивчення додаткових методів обстеження хворих. Занесення даних у навчальну форму історії хвороби.</p>
<p>Тема 42 Оформлення історії хвороби.</p> <p>Остаточне оформлення історії хвороби.</p>

<p>Тема 43 Захист історії хвороби.</p> <p>Студенти обґрунтовують постановку того чи іншого діагнозу, демонструють методи об'єктивного обстеження хворих, обговорюють методи лікування хворих, демонструють знання сучасних лікарських препаратів і методики лікування. Проведення аналізу та обговорення помилок, що були допущені при оформленні історій хвороб студентами.</p>
<p>Тема 44 Виконання практичних навичок і маніпуляцій.</p> <p>Виконання переліку практичних навичок і маніпуляцій.</p>
<p>Тема 45 Диференційний залік.</p> <p>Диференційний залік.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта з хірургічною патологією та аналізувати клінічні дані.
PH2	Вміти визначити необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінити їх результат у пацієнтів з хірургічними захворюваннями.
PH3	Формулювати попередній та клінічний діагнози хірургічного захворювання.
PH4	Діагностувати невідкладні стани в хірургії.
PH5	Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу пацієнтам з хірургічною нозологією.
PH6	Проводити лікувально-евакуаційні заходи щодо хірургічних хворих.
PH7	Виконувати медичні маніпуляції хірургічним пацієнтам.
PH8	Розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності стосовно хірургічних хворих.
PH9	Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми, хворих на хірургічну патологію.
PH10	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на перебіг післяопераційного періоду та розвиток можливих ускладнень.
PH11	Проводити епідеміологічні та медико- статистичні дослідження здоров'я хірургічних груп населення; обробку соціальної, економічної та медичної інформації.
PH12	Дотримуватись етичних принципів при роботі з хірургічними пацієнтами, лабораторними тваринами.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПР7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПР23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
-----	---

СН2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СН3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
СН5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
СН6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН7	Здатність працювати в команді.
СН8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
СН9	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
СН10	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
СН11	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету.

Пр1 "Хірургія як наука. Історія розвитку хірургії. Деонтологія в хірургії. Організація хірургічної допомоги. Хірургічний стаціонар клінічної бази. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу хірургічного відділення і студентів медичного факультету." (денна)

Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи; організація хірургічної допомоги в Україні. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. Медична документація. Медичні маніпуляції: термометрія, ін'єкції (техніка проведення). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - робота в хірургічному відділенні стаціонару (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 2. Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики.

Пр2 "Антисептика. Історія розвитку. Види антисептики. Хімічна антисептика. Основні методи використання антисептики." (денна)

Поняття антисептики. Історія її розвитку. Види антисептики і її значення для хірургії. Механічна, фізична, хімічна, біологічна антисептика. Групи хімічних антисептиків. Склад комплексних антисептичних речовин (розчин Люголя, розчин С-4, т. і.). Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. Особливості догляду за хворими з гнійними захворюваннями. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - робота в перев'язувальній кімнаті хірургічного відділення, біля ліжка хворого (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 3. Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація.

Пр3 "Асептика. Історія. Види. Шляхи розповсюдження інфекції. Підготовка і стерилізація перев'язувального та шовного матеріалу, операційної білизни, рукавичок, хірургічного інструментарія. Передстерилізаційна обробка. Стерилізація." (денна)

Поняття асептики. Історія розвитку асептики, її значення у хірургії. Шляхи розповсюдження інфекції. Заходи профілактики повітряно-краплинної, контактної та імплантаційної інфекції. Структура і санітарно-гігієнічний режим хірургічного стаціонару і операційного блоку. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. Будова операційного блоку. Види прибирань. Методи транспортування хворих в операційну. Правила одягання операційної білизни. Підготовка інструментів до стерилізації. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. Види шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - в операційному блоці, в центральному стерилізаційному відділенні.

Тема 4. Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією.

Лк1 "Поняття про хірургію. Історія розвитку хірургії. Антисептика. Асептика." (денна)

Основні етичні і деонтологічні положення в хірургії. Структура хірургічної клініки та організація роботи медичного персоналу. Методи сучасної антисептики і асептики. Методи підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу. Методи обробки рук хірурга та операційного поля. Організація роботи в чистій та гнійній перев'язочних, особливості догляду за хворими в перев'язочних. Організація роботи в операційній. Підготовка хворого до планового та термінового хірургічного втручання. Догляд за хворим у післяопераційному періоді. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр4 "Асептика. Профілактика контактної інфекції. Обробка рук хірурга та операційного поля перед операцією." (денна)

Історія розвитку методів підготовки рук хірурга та операційного поля до операції. Методи підготовки рук хірурга до операції. Догляд за руками хірурга поза клінікою. Обробка операційного поля. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обробки рук хірурга та операційного поля перед початком операції) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень - робота в операційному блоці хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 5. Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі.

Лк2 "Кровотеча. Види. Методи гемостазу. Основи ізосерології і трансфузіології." (денна)
Класифікація кровотеч та визначення тяжкості крововтрати. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі. Методи визначення групи крові та резус-фактору. Проведення проб на сумісність крові донора і реципієнта. Показання та протипоказання до переливання крові та препаратів крові, методи гемотрансфузії. Гемотрансфузія і спостереження за хворим під час її виконання. Класифікація кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при гемотрансфузії. Профілактичні та лікувальні заходи щодо ускладнень при гемотрансфузії. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр5 "Кровотеча. Класифікація. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Способи визначення крововтрати. Методи зупинки кровотечі." (денна)

Визначення та види кровотеч. Визначення величини крововтрати. Механізм самостійної зупинки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі (пальцеве притискання, давлюча пов'язка, закрутка, джут). Методи кінцевої зупинки кровотечі: механічні, фізичні, хімічні, біологічні. Судинний шов. Трансплантація, алопластика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, роботу в симуляційному центрі (робота з кровоспинними джутами різної конфігурації), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів про основні методи тимчасової зупинки кровотеч) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За можливістю - робота біля ліжка хворого у хірургічному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора.

Пр6 "Основи ізосерології. Групи крові і резус-фактор. Історія відкриття. Методи визначення груп крові і резус-фактора." (денна)

Історія відкриття груп крові і резус-фактору. Методики визначення групи крові і резус-належності. Визначення груп крові за допомогою целіклонів, стандартних сироваток, стандартних відмитих еритроцитів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із визначенням груп крові) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри, опанування практичних навичок в симуляційному центрі (робота з стандартними сироватками), робота в маніпуляційній кімнаті хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних методів обстеження.

Тема 7. Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика.

Пр7 "Трансфузіологія. Правила переливання крові. Можливі ускладнення. Профілактика і лікування ускладнень. Трансфузіологія. Компоненти крові та кровозамінники. Трансфузійна терапія. Можливі ускладнення, їх профілактика." (денна)

Історія переливання крові. Проби перед переливанням крові. Показання та протипоказання до переливання крові. Шляхи та методи переливання крові. Механізм дії перелитої крові та її компонентів. Макроскопічне визначення якості крові. Препарати компонентів крові. Спостереження за хворим під час переливання, документація. Групи кровозамінників. Можливі помилки і ускладнення при переливанні крові та компонентів крові, класифікація, патогенез, клініка. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії. Способи заготовки і консервації донорської крові. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із зазначеної патології) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються опанування практичних навичок в маніпуляційному кабінеті хірургічного відділення лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), робота в центрі переливання крові. Трактовка результатів лабораторних методів обстеження. Робота в симуляційному центрі (заповнення систем для переливання крові). За відсутністю карантинних обмежень - робота в профільному відділенні біля ліжка хворого.

Тема 8. Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією.

Пр8 "Хірургічна інфекція. Збудники хірургічної інфекції, їх характеристика. Загальні принципи лікування хворих з гнійною інфекцією Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини." (денна)

Поняття хірургічної інфекції і її класифікація. Характеристика збудників гострої неспецифічної гнійної інфекції. Патогенез розвитку гнійних процесів в організмі, клінічні ознаки і загальні принципи лікування хворих з гнійними захворюваннями з позиції доказової медицини. Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутністю карантинних обмежень - робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого.

Тема 9. Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини.

Пр9 "Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини. Гострі гнійні захворювання пухкої сполучної тканини." (денна)

Гострі гнійні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, пухкої сполучної тканини. Клініка. Діагностика. Лікування. Оперативні втручання при цих захворюваннях.

Тема 10. Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин.

Пр10 "Гострі гнійні захворювання кровоносних, лімфатичних судин та лімфатичних вузлів. Гострі гнійні захворювання серозних порожнин." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування.

Тема 11. Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій.

Лк3 "Хірургічна інфекція. Гостра гнійна інфекція шкіри, підшкірної і пухкої клітковини, кровоносних і лімфатичних судин, серозних порожнини і кісток." (денна)

Класифікація хірургічної інфекції. Діагностика гострих гнійних захворювань м'яких тканин, диференційна діагностика між ними та іншими хворобами. Консервативні та оперативні методи лікування. Патогенез розвитку і клінічні форми гострого гематогенного остеомієліту. Лікувальна тактика при різних формах гострого гематогенного остеомієліту. Клінічні прояви, методи діагностики, тактика лікування хронічних форм остеомієліту. Особливості перебігу гострих гнійних захворювань у хворих на СНІД та наркоманію. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр11 "Гостра неспецифічна інфекція кісток і суглобів. Панарицій." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За можливістю - робота в хірургічному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання та надання невідкладної допомоги.

Тема 12. Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран).

Лк4 "Хронічна неспецифічна і специфічна інфекція. Сепсис. Анаеробна інфекція." (денна)

Клінічні прояви газової анаеробної гангрені, правцю, дифтерії ран, сибірської виразки та лікувальні програми з позиції доказової медицини. Метод профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені. Сучасна класифікація сепсису, методи його діагностики, лікувальна програма для хворого на сепсис з позиції доказової медицини. Патогенетичні аспекти розвитку ендогенної інтоксикації при хірургічній інфекції і методи детоксикації та імуноткорекції. Клініка кістково-суглобового туберкульозу, актиномікозу, сифілісу. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр12 "Гостра анаеробна інфекція (газова гангрена, правець, сказ, сибірка, дифтерія ран)." (денна)

Етіопатогенез. Клініка, сучасні методи лікування, оперативні втручання при цих захворюваннях. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у профільному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 13. Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис).

Пр13 "Хронічна специфічна хірургічна інфекція (туберкульоз, сифіліс). Загальна гнійна інфекція (сепсис)." (денна)

Хронічна специфічна інфекція: хронічний туберкульоз, актиномікоз, сифіліс. Етіологія, клінічна картина. Методи діагностики і лікування захворювань. Сучасні положення поняття сепсис. Класифікація. Патогенетичні особливості протікання. Сучасні методи діагностики. Принципи лікування. Ендогенна інтоксикація при хірургічній інфекції. Методи детоксикації і імунокорекції. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії.

Тема 14. Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою.

Пр14 "Пошкодження (травма). Особливості обстеження хворих з травмою. Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та імобілізуючі пов'язки." (денна)

Поняття про травму. Класифікація травм. Комбіновані і поєднані травми. Особливості обстеження постраждалих з травмою і їх лікування. Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у симуляційному центрі (моделювання транспортних шин) та профільних відділеннях лікувального закладу (трактування отриманих даних рентгенологічного обстеження) згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Тема 15. Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та імобілізуючі пов'язки.

Пр15 "Десмургія. М'які пов'язки. Десмургія. Трансплантаційні та імобілізуючі пов'язки." (денна)

Поняття десмургії. Види пов'язок. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Види пов'язок, що твердіють. Проби на якість гіпсу. Правила гіпсової техніки.

Тема 16. Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору.

Пр16 "Закриті пошкодження м'яких тканин. Краш-синдром. Закриті пошкодження черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини, заочеревинного простору." (денна)

Поняття про травматизм. Клінічні прояви закритого ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Краш-синдром, етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування. Профілактика розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі. Особливості надання першої допомоги і транспортування хворих при даних ушкодженнях і лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних ультразвукового обстеження) згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Тема 17. Вивихи. Переломи.

Лк5 "Травма. Травматична хвороба. Закриті пошкодження м'яких тканин, краніальна, торакальна, абдомінальна, скелетна травма." (денна)

Визначення різних видів травматизму. Ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, органів черевної порожнини. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із різними видами ушкоджень. Класифікація і діагностика переломів кісток. Надання першої допомоги при переломах. Основні методи консервативного та оперативного лікування переломів. Наслідки лікування переломів. Класифікація та діагностика вивихів. Методи лікування вивихів. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр17 "Вивихи. Переломи." (денна)

Визначення перелому. Класифікація. Механізм виникнення перелому. Види зміщень кісткових уламків. Утворення кісткового мозолу. Клінічна картина. Методи діагностики. Надання першої допомоги при переломах, її задачі. Засоби транспортної іммобілізації. Будова шин Дітеріхса і Крамера. Надання першої долікарської допомоги хворому з переломом. Накладання шин з підручних матеріалів. Основні задачі лікування переломів у стаціонарі. Основні види закритого та відкритого лікування. Знеболення. Фіксаційний і екстензійний методи лікування. Показання до оперативного втручання. Методи оперативних втручань при переломах. Наслідки лікування переломів. Вивихи, поняття. Класифікація. Механізм виникнення. Клінічні прояви. Диференційна діагностика між переломом та вивихом. Лікування вивихів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри. Робота біля ліжка хворого, трактування отриманих даних рентгенологічного обстеження у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання.

Тема 18. Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу.

Пр18 "Відкриті пошкодження (рани). Класифікація. Фази ранового процесу." (денна)

Рани, визначення, класифікація. Структура рани та перебіг ранового процесу у чистій рані. Характеристика окремих типів ран і перша допомога при них. Умови, при яких виникає інфекція у рані і їх усунення. Структура чистої рани. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією первинної хірургічної обробки рани) з подальшим обговоренням. За відсутності карантинних обмежень - робота в травматологічному центрі.

Тема 19. Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран.

Лк6 "Відкриті пошкодження (рани). Опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження." (денна)

Визначення та класифікація ран, фази ранового процесу. Перша допомога постраждалому з раною. Первинна хірургічна обробка рани. Хірургічна обробка гнійної рани. Принципи лікування ран в залежності від фаз ранового процесу з позиції доказової медицини. Класифікація та діагностика термічних, хімічних, променевих опіків, електротравми. Заходи першої допомоги постраждалому із опіком, електротравмою. Програма лікування постраждалого з опіком з позиції доказової медицини. Класифікація та діагностика відморожень. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Лікувальна програма постраждалого з відмороженням з позиції доказової медицини. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр19 "Лікування свіжих ран. ПХО. Лікування гнійних ран." (денна)

Історія лікування ран. Принципи хірургічного лікування свіжих ран з позиції доказової медицини. Первинна хірургічна обробка рани. Види первинних швів. Лікування чистої рани в післяопераційному періоді. Особливості хірургічного лікування гнійної рани. Види загоєння ран (первинним та вторинним натягом), будова грануляційної тканини, особливості обробки гнійної рани з анаеробною інфекцією. Сучасні антисептики для лікування гнійних ран. Додаткові методи для стимуляції загоєння гнійної рани. Антибіотикотерапія, специфічна та неспецифічна імунотерапія при гнійних ранах з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. На відсутності карантинних обмежень - робота в гнійній перев'язувальній кімнаті хірургічного відділення.

Тема 20. Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання.

Пр20 "Термічні, хімічні і радіаційні опіки. Опікова хвороба. Електротравма. Відмороження і замерзання." (денна)

Класифікація опіків по глибині, площі, тяжкості. Клінічні прояви термічних опіків. Симптоматика опіків хімічними сполуками. Променеві опіки. Періоди перебігу опікової хвороби. Перша допомога при різних видах опіків. Лікування опіків у стаціонарі. Лікування опікової хвороби згідно перебігу. Види оперативних втручань при опіках. Відмороження. Визначення. Ступені. Клінічні прояви. Особливості надання першої допомоги хворому з відмороженням у до- реактивному періоді. Лікування відморожень у стаціонарі. Замерзання. Стадії та надання першої допомоги. Електротравма, особливості перебігу. Надання першої допомоги при електротравмі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутності карантинних обмежень - робота в опіковому відділенні стаціонару (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 21. Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування.

Пр21 "Місцева анестезія. Види місцевої анестезії. Техніка проведення. Можливі ускладнення. Їх профілактика і лікування." (денна)

Поняття місцевої анестезії. Історія її розвитку. Препарати – місцеві анестетики. Механізм дії. Показання і протипоказання для місцевої анестезії. Різновиди місцевого знеболення (термінальна, інфільтративна, регіонарна анестезія). Методика проведення місцевої анестезії за О.В. Вишневським. Можливі ускладнення, їх профілактика і лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією різних видів новокаїнових блокад) з подальшим обговоренням. При відсутності карантинних обмежень - робота в операційній, перев'язувальній кімнаті.

Тема 22. Новокаїнові блокади. Техніка проведення. Профілактика ускладнень.

Лк7 "Фізіологічні механізми болю. Методи знеболення. Місцева анестезія. Загальна анестезія (інгаляційний та неінгаляційний наркоз)." (денна)

Класифікація різновидів місцевого знеболення. Препарати для виконання місцевого знеболення. Покази і протипоказання для виконання різних видів місцевої анестезії та техніка їх виконання. Можливі ускладнення при проведенні різних методів місцевої анестезії, методи їх попередження та лікування. Класифікація різновидів інгаляційного наркозу та методика їх виконання. Класифікація різновидів неінгаляційного наркозу. Методика застосування різних неінгаляційних засобів для наркозу. Можливі ускладнення наркозу, їх профілактика та лікування. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр22 "Новокаїнові блокади. Техніка проведення. Профілактика ускладнень." (денна)

Характеристика новокаїнових блокад. Техніка проведення паранефральної блокади, блокади черевних нервів за Капісом, внутрішньо-мискової блокади за Селівановим. Профілактика ускладнень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, за відсутністю карантинних обмежень - у відділенні анестезіології.

Тема 23. Загальне знеболення (наркоз). Теорії. Історія розвитку. Підготовка хворих до наркозу. Загальне знеболення. Інгаляційний наркоз.

Пр23 "Загальне знеболення (наркоз). Теорії. Історія розвитку. Підготовка хворих до наркозу. Загальне знеболення. Інгаляційний наркоз." (денна)

Речовини для інгаляційного наркозу (закис азоту, фторотан, ефір, хлороформ, циклопропан). Клінічні стадії ефірного наркозу. Масковий наркоз, інтубаційний наркоз. Міорелаксанти, види, механізм дії. Ускладнення інгаляційного наркозу (регургітація, рекурарізація). Їх профілактика і лікування. Сучасний багатокомпонентний ендотрахеальний наркоз. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутності карантинних обмежень - робота в операційному блоці, відділенні інтенсивної терапії.

Тема 24. Неінгаляційний наркоз. Інтенсивне спостереження і догляд за хворими під час наркозу і в післянаркозний період.

Пр24 "Неінгаляційний наркоз. Інтенсивне спостереження і догляд за хворими під час наркозу і в післянаркозний період." (денна)

Речовини для неінгаляційного наркозу (тіопентал натрію, оксибутират натрію, гексанал, каліпсол). Переваги і негативні сторони неінгаляційного наркозу. Клінічні стадії внутрішньовенного наркозу каліпсолом, показання і протипоказання для його проведення. Нейролептаналгезія. Атаралгезія. Центральна аналгезія. Препарати, які використовують для цих видів анестезії. Показання і протипоказання для їх використання. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантинних обмежень - робота в операційному блоці, відділенні інтенсивної терапії і реанімації.

Тема 25. Реанімація. Історія розвитку. Основні принципи реанімації при термінальних станах.

Пр25 "Реанімація. Історія розвитку. Основні принципи реанімації при термінальних станах." (денна)

Термінальні стани та їх характеристика. Ознаки клінічної смерті. Історія розвитку реанімації (А. Везалій, Гарвей, Сильвестр, Інгельструд, Ковенховен). Способи штучної вентиляції легенів (за Сильвестром, за Шаффером, за Лаборді). Техніка закритого і відкритого масажу серця. Показання для проведення відкритого масажу серця. Правило АВС реанімації. Техніка серцево-легеневої реанімації. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів про серцево-легеневу реанімацію) з подальшим обговоренням. Вивчення даної теми передбачає роботу в симуляційному центрі (відпрацювання навичок АВС реанімації). При відсутності карантинних обмежень - робота у палаті інтенсивної терапії.

Тема 26. Критичні стани в хірургії. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Інтенсивна терапія.

Пр26 "Критичні стани в хірургії. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Інтенсивна терапія." (денна)

Непритомність, патогенез, клініка, надання медичної допомоги. Колапс, патогенез, клініка, лікування. Шок, теорії патогенезу, класифікація. Фази шоку за М. І. Пироговим. Шоковий індекс Альговера. Геморагічний шок. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. При відсутності карантинних обмежень - робота біля ліжка хворого (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 27. Основи клінічної онкології. Теорії канцерогенезу. Клініка. Діагностика передракових захворювань, злоякісних пухлин.

Пр27 "Основи клінічної онкології. Теорії канцерогенезу. Клініка. Діагностика передракових захворювань, злоякісних пухлин." (денна)

Теорії походження злоякісних пухлин (Вірхова, Конгейма, Зільбера, поліетиологічна). Відмінності злоякісних пухлин від доброякісних. Ліміт Хейфліка для злоякісних пухлин. Передрак, види. Віддалені метастази (Шніцлера, Вірхова, Крукенберга, сестри Мері-Джозефи). Шляхи метастазування злоякісних пухлин. Стадії злоякісних пухлин. Міжнародна класифікація пухлин за системою TNMPG. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач. За відсутності карантинних обмежень - робота у відділеннях Сумського обласного клінічного онкологічного диспансеру (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 28. Сучасні принципи лікування злоякісних пухлин.

Лк8 "Основи клінічної онкології." (денна)

Класифікація пухлин, клінічні групи хворих на онкологічні захворювання. Діагностика доброякісних і злоякісних пухлин. Диференційна діагностика злоякісного і доброякісного росту. Сучасні методи лікування пухлин з позиції доказової медицини. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр28 "Сучасні принципи лікування злоякісних пухлин." (денна)

Хірургічний, комбінований, комплексний методи лікування злоякісних пухлин з позиції доказової медицини. Принципи абластики та антиабластики. Види радикальних операцій. Променева терапія. Види. Методики проведення. Хіміотерапія. Види, препарати. Групи хіміопрепаратів (алкілюючі, антиметаболіти, протипухлинні антибіотики). Ускладнення хіміотерапії, профілактика і лікування. Гормонотерапія (аблативна, антагоністична, адитивна). Імунотерапія злоякісних пухлин (специфічна, неспецифічна) з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, робота у профільних відділеннях Сумського обласного клінічного онкологічного диспансеру (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 29. Хірургічна операція. Види, етапи оперативних втручань. Особливості підготовки хворих до планових і ургентних операцій.

Пр29 "Хірургічна операція. Види, етапи оперативних втручань. Особливості підготовки хворих до планових і ургентних операцій." (денна)

Поняття про хірургічну операцію. Класифікація оперативних втручань, етапи виконання. Передопераційний період, його задачі. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій. Передопераційний період: догляд за шкірою хворого, санація ротової порожнини, гоління волосся, очищення кишечника за допомогою клізм, гігієна білизни та одягу хворих. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді. Профілактика можливих ускладнень. Харчування хворих.

Тема 30. Післяопераційний період. Фази. Основні ускладнення раннього післяопераційного періоду. Їх профілактика та лікування.

Пр30 "Післяопераційний період. Фази. Основні ускладнення раннього післяопераційного періоду. Їх профілактика та лікування." (денна)

Значення післяопераційного періоду та його фізіологічні фази (катаболічна, зворотнього розвитку, анаболічна). Клінічні етапи післяопераційного періоду (ранній та пізній). Ускладнення раннього післяопераційного періоду (розвиток інфекції в рані, кровотеча). Ускладнення з боку серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної систем. Профілактика та лікування пролежнів.

Тема 31. Вади розвитку та вродливості.

Пр31 "Вади розвитку та вродливості." (денна)

Етіологія вад розвитку та вродливостей. Ендогенні та екзогенні чинники. Класифікація вад розвитку. Природженні вади серця і магістральних судин. Атавістичні вродливості (іхтіоз, полімастія, політелія, гермафродитизм). Вади розвитку шлунково-кишкового тракту (пілоростеноз, Меккелів дивертикул, хвороба Гіршпрунга). Епіспадія, гіпоспадія, крипторхізм, фімоз, парафімоз. Клініка, діагностика. Хірургічне лікування. Синдром Ді Джорджі, хвороба Кліппеля-Фейля. Профілактика природжених вад розвитку. Історія розвитку пластичної хірургії (Бранко, М.І. Пирогов, Янович-Чайнський, Реверден, В. Філатов, Каррель, Педжет). Трансплантація, види трансплантації (аутогенна, алогенна, ізогенна, ксеногенна). Трансплантація серця, історія, біологічні і юридичні аспекти. Трансплантація нирок. Реплантація кінцівок. Реакція тканинної несумісності та шляхи її подолання. Методи дермопластики. Брефопластика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із зазначеної патології) з подальшим обговоренням.

Тема 32. Основи пластичної та трансплантаційної хірургії.

Пр32 "Основи пластичної та трансплантаційної хірургії." (денна)

Історія розвитку пластичної хірургії (Бранко, М.І. Пирогов, Янович-Чайнський, Реверден, В. Філатов, Каррель, Педжет). Трансплантація, види трансплантації (аутогенна, алогенна, ізогенна, ксеногенна). Трансплантація серця, історія, біологічні і юридичні аспекти. Трансплантація нирок. Реплантація кінцівок. Реакція тканинної несумісності та шляхи її подолання. Методи дермопластики.

Тема 33. Недостатність крово- та лімфообігу. Емболія та тромбоз артерій. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.

Пр33 "Недостатність крово- та лімфообігу. Емболія та тромбоз артерій. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування." (денна)

Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування гострої артеріальної непрохідності. Стадії ішемії. Облітеруючий ендартерійт. Синдром Леріша, хвороба Такаясі, хвороба Рейно. Стадії хронічної артеріальної непрохідності. Проби Оппеля, Самюельса, Мошковича. Гостра і хронічна венозна недостатність. Проби Троянова-Тренделенбурга, Пратта, Дельбе-Пертеса. Хвороба Педжетта-Шреттера-Крістеллі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією проб щодо виявлення хронічної артеріальної непрохідності та хронічної венозної недостатності) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається опанування практичних навичок пальпації, аускультації біля ліжка хворого у судинному відділенні лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження.

Тема 34. Змертвіння (некроз, гангрена). Трофічні виразки. Нориці.

Лк9 "Порушення кровообігу. Емболія та тромбоз. Змертвіння (некроз, гангрена). Виразка. Нориці." (денна)

Діагностика порушень крово- та лімфообігу. Клінічні прояви судинних захворювань, сучасні методи діагностики та лікування з позиції доказової медицини. Визначення, етіопатогенез і класифікація некрозів, гангрен, виразок, нориць. Фактори, що сприяють їх розвитку, клініка, діагностика, сучасні методи лікування та профілактики різних видів некрозу, гангрен, виразок, нориць. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр34 "Змертвіння (некроз, гангрена). Трофічні виразки. Нориці." (денна)

Класифікація некрозів. Види гангрен. Етіопатогенез розвитку, змертвіння. Комплексне лікування гангрен з позиції доказової медицини. Трофічні виразки. Діагностика, лікування. Пролежні. Етіопатогенез, профілактика та лікування. Нориці. Класифікація, діагностика, лікування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. За відсутністю карантинних обмежень - робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Складання плану лікування хворого.

Тема 35. Обстеження хірургічних хворих: збирання анамнезу, загальний огляд.

Пр35 "Обстеження хірургічних хворих: збирання анамнезу, загальний догляд, дослідження шкіри, підшкірної клітковини, видимих слизових оболонок і лімфовузлів." (денна)

Методика збору анамнезу. Об'єктивне обстеження шкіри, підшкірної клітковини, слизових оболонок та лімфовузлів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів із різних методик обстеження хірургічного хворого) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається робота біля ліжка хворого у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом). Трактовка результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, складання плану лікування.

<p>Тема 36. Дослідження шкіри, підшкірної клітковини, видимих слизових оболонок і лімфовузлів.</p>
<p>Пр36 "Дослідження шкіри, підшкірної клітковини, видимих слизових оболонок і лімфовузлів." (денна)</p> <p>Об'єктивне обстеження шкіри, підшкірної клітковини, слизових оболонок та лімфовузлів.</p>
<p>Тема 37. Обстеження шиї, грудної клітки, органів грудної клітки та молочної залози.</p>
<p>Пр37 "Обстеження шиї, грудної клітки, органів грудної клітки та молочної залози. Обстеження живота." (денна)</p> <p>Об'єктивне обстеження шиї, грудної клітки, живота, молочної залози. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження дихальної системи - дихальні проби, рентгенографія грудної клітки, ультразвукове дослідження, капнографія, сцинтиграфія, спірографія, спірометрія) з подальшим обговоренням. Робота у симуляційному центрі з виконанням дихальних проб. Трагування отриманих даних дослідження функції зовнішнього дихання (спірографія), рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів грудної клітки, черевної порожнини у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання та надання невідкладної допомоги.</p>
<p>Тема 38. Обстеження живота.</p>
<p>Пр38 "Обстеження живота." (денна)</p> <p>Об'єктивне обстеження живота.</p>
<p>Тема 39. Методика обстеження м'язової, судинної та нервової систем.</p>
<p>Пр39 "Методика обстеження м'язової, судинної та нервової систем. Обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату." (денна)</p> <p>Об'єктивне обстеження м'язової, судинної та нервової систем, промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у симуляційному центрі та профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трагування отриманих даних дослідження ФКГ, ЕКГ, функціональних проб, рентгенологічного та ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)).</p>
<p>Тема 40. Обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату.</p>
<p>Пр40 "Обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату." (денна)</p> <p>Об'єктивне обстеження промежини, прямої кишки, опорно-рухового апарату.</p>
<p>Тема 41. Вивчення історії хвороби хірургічного хворого. Курація хірургічних хворих.</p>

<p>Пр41 "Вивчення історії хвороби хірургічного хворого. Курація хірургічних хворих." (денна)</p> <p>Вивчення історії хвороби. Робота студентів із хворими. Збирання скарг, анамнезу хвороби і життя. Об'єктивне обстеження хворого. Вивчення додаткових методів обстеження хворих. Занесення даних у навчальну форму історії хвороби. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Робота у профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних дослідження ФКГ, ЕКГ, функціональних проб, рентгенологічного та ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)).</p>
<p>Тема 42. Оформлення історії хвороби.</p>
<p>Пр42 "Курація хворих." (денна)</p> <p>Робота студентів із хворими. Участь у перев'язках прооперованих хворих. Спостереження за хворими в післяопераційному періоді. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, рольові ігри. Робота у профільних відділеннях лікувального закладу (проведення та трактування отриманих даних дослідження ФКГ, ЕКГ, функціональних проб, рентгенологічного та ультразвукового обстеження (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)).</p>
<p>Тема 43. Захист історії хвороби.</p>
<p>Пр43 "Оформлення історії хвороби." (денна)</p> <p>Остаточне оформлення історії хвороби. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри. Робота біля ліжка хворого, трактування отриманих даних рентгенологічного та ультразвукового обстеження у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), складання плану лікування основного захворювання.</p>
<p>Тема 44. Виконання практичних навичок і маніпуляцій.</p>
<p>Пр44 "Виконання практичних навичок і маніпуляцій." (денна)</p> <p>Виконання практичних навичок і маніпуляцій.</p>
<p>Тема 45. Диференційний залік.</p>
<p>Пр45 "Диференційний залік." (денна)</p> <p>Диференційний залік.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН4	Навчання на основі досліджень (RBL)

МН5	Практикоорієнтоване навчання
МН6	Самостійне навчання
МН7	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчого мислення.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Написання та захист історії хвороби
НД2	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД3	Підготовка до практичних занять
НД4	Розбір клінічних кейсів
НД5	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні
НД6	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)
НД7	Підготовка до диференційного заліку
НД8	Індивідуальний дослідницький проект (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД9	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД10	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД11	Виконання групового практичного завдання
НД12	Інтерактивні лекції

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$

Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	4 (добре)	$139 \leq RD < 139$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Захист історії хвороби	Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів діагностики та лікування.	Захист - відповідно до календарно-тематичного плану	Здобувач отримує оцінку за написання історії хвороби (5 балів максимум) та захист (5 балів максимум)
МФО3 Підсумкове тестування	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання по завершенню дисципліни.	На передостанньому занятті з дисципліни.	Максимальна кількість балів за тестування - 10 балів за умови отримання 100% правильних відповідей. Мінімальний бал успішного складання тестів - 6 балів (60% правильних відповідей)

<p>МФО4 Консультування викладача під час підготування індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)</p>	<p>Важливим фактором формування професійних якостей майбутніх спеціалістів є науково-дослідна робота студентів. Залучення останніх до дослідницької діяльності сприяє формуванню їхнього наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативності тощо.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Усні коментарі викладача. Студенту надаються додаткові заохочувальні бали (від 5 до 10), залежно від виду дослідницького проекту</p>
<p>МФО5 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань</p>	<p>У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Консультування студентів в роботі з і стандартизованим пацієнтом, пряме та непряме спостереження за роботою здобувачів "біля ліжка" хворого із подальшим визначенням рівня практичної підготовки</p>
<p>МФО6 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів</p>

<p>МФО7 Розв'язування клінічних кейсів</p>	<p>Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
<p>МФО8 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів</p>	<p>Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.</p>	<p>Протягом всього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>студент має надати 60% правильних відповідей, що є допуском до практичної частини заняття</p>
<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>

<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>
<p>МФО9 Завдання оцінювання рівня теоретичної підготовки</p>	<p>Оцінка набутих теоретичних знань із тематики дисципліни. Проводиться на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль рівня теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних знань</p>
<p>МФО10 Перевірка виконання практичних навичок</p>	<p>Відпрацювання практичних навичок на різноманітних манекенах і симуляторах.</p>	<p>Протягом періоду навчання. На передостанньому занятті студент має успішно виконати практичні навички</p>	<p>Успішне виконання практичних навичок з дисципліни є допуском до складання диференційного заліку. Максимальна кількість балів - 20, мінімальна -12</p>

<p>МФО11 Дискусії у фокус-групах</p>	<p>Метод дозволяє залучити всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування власної думки шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій.</p>	<p>Протягом усього періоду вивчення дисципліни</p>	<p>Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
--	---	--	---

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
<p>МСО1 Підсумковий контроль: диференційний залік</p>	<p>Складання диференційного заліку. До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни, склали практичні навички та підсумкове комп'ютерне тестування, захистили історію хвороби.</p>	<p>На останньому занятті</p>	<p>Здобувач може отримати 80 балів за диференційний залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент - 48 балів</p>
<p>МСО2 Оцінювання написання та захисту історії хвороб</p>	<p>Написання історії хвороби передбачає демонстрацію вміння працювати з хворим, закріплення практичних навичок фізикального обстеження пацієнта, оцінювання та аналізу медичної документації, встановлення клінічного діагнозу з елементами диференційної діагностики, призначення лікування. Передбачений захист історії хвороби, коли студент має надати відповіді на питання щодо хворого, курацію якого він проводив, причин та провокуючих факторів захворювання, сучасних методів лікування.</p>	<p>Відповідно до календарно-тематичного плану</p>	<p>Студент може отримати максимально 10 балів. 5 балів нараховується за написання, 5 балів за захист. Мінімальна кількість балів для успішного захисту - 6 балів</p>

МСО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу (10 балів)	Є допуском до складання диференційного заліку
МСО4 Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій	Комплексне відпрацювання практичної складової програм навчальних дисциплін у безпечному для здобувачів освіти симуляційному середовищі. Надає можливість опанувати навички з різноманітних невідкладних станів.	На передостанньому занятті з дисципліну студент має успішно скласти перелік практичних навичок	Є обов'язковим для допуску до диференційного заліку. Максимальна кількість балів 20, мінімальна 12
МСО5 Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, об'єктивне структуроване клінічне обстеження пацієнта, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування. Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо (заохочувальна діяльність, додаткові бали).	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті. Результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	200 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: диференційний залік	80	
відповідь на теоретичні питання (3x15)	45	Ні
відповідь на питання надання невідкладної допомоги	20	Ні
відповідь на питання практичної підготовки	15	Ні
МСО2. Оцінювання написання та захисту історії хвороб	10	

		10	Ні
МСО3. Підсумкове тестування		10	
		10	Ні
МСО4. Оцінювання виконання практичних навичок та маніпуляцій		20	
		20	Ні
МСО5. Поточне оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки		80	
	Усне опитування, виконання групового кейсу, клінічного кейсу, оцінювання, об'єктивне структуроване клінічне обстеження, інтерпретація результатів лабораторного та інструментального обстеження	80	Ні

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 80. Кількість балів студента вираховується за формулою 100 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Захист історії хвороби: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби студент максимально може отримати 10 балів, мінімально необхідний бал 6. За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів. Обов'язковою умовою допуску до диференційного заліку є успішне виконання переліку практичних навичок на передостанньому занятті з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент - 20 балів, мінімальна - 12 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Студент допускається до диференційованого заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 48 балів під час практичних занять, 6 балів за історію хвороби, 6 балів за тестування та 12 балів за виконання практичних навичок і маніпуляцій. Диференційний залік проводиться на останньому занятті. Екзаменаційні білети містять 3 теоретичні запитання з різноманітної тематики та охоплюють усі розділи навчальної дисципліни (15 балів кожний), 1 практичне завдання (15 балів) та питання надання невідкладної допомоги (20 балів). Диференційний залік зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської наукової роботи 10 балів, виступ на конференції, стендова доповідь на конференції, тези доповідей - 5 балів). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Передбачена можливість перезарахування балів, отриманих за системою неформальної освіти відповідно до Положення.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Фантоми, муляжі, обладнання симуляційного центру
ЗН5	КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня"
ЗН6	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани ноутбуки)
ЗН7	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН8	Медичне обладнання (спірометр, пікфлоуметр, електрокардіограф, ростомір, ваги, фіброгастроскоп, тонометр, фонендоскоп та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Десмургія [Текст] : підручник / М. О. Корж, В. О. Радченко, І. В. Белозьоров та ін. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021. — 188 с.
2	Загальна хірургія [Текст] : підручник / В. П. Андрющенко, Я. С. Березницький, А. В. Верба та ін. ; за ред.: Я.С. Березницького, М.П. Захараша, В.Г. Мішалова, В.О. Шідловського. — 2-ге вид. — Вінниця : Нова Книга, 2020. — 344 с. + Гриф МОН.
3	General Surgery [Текст] = Загальна хірургія : textbook / V. P. Andriushenko, Ya. S. Bereznitsky, A. V. Verba etc. — 2th ed. — Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. — 328 p. + Гриф МОЗ.
4	General Surgery [Текст] : textbook / S. D. Khimich, M. D. Zheliba, V. P. Andryushchenko etc. ; eds. : S. D. Khimich, M. D. Zheliba. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2019. — 536 p. + Гриф МОН.
5	Кравец, А.В. Уход за больными в хирургической клинике [Текст] : учеб. пос. / А. В. Кравец, И. Я. Гресько, В. М. Попадинец. — Сумы : СумГУ, 2019. — 256 с. + Гриф МОН; Гриф МОЗ.
Допоміжна література	
1	Kravets, O. V. 5425 Methodical instructions for practical lessons on the topic "Local anesthesia" on the disciplines "General surgery" and "Oncology" [Електронний ресурс] : for foreign student of medical higher schools of the full-time course of study / O. V. Kravets, Y. V. Moskalenko. — Sumy : Sumy State University, 2023. — 30 p.
2	Кравець, О. В. 5157 Методичні вказівки до практичних занять на тему "Місцева анестезія" з курсу "Загальна хірургія" [Текст] : для студ. спец. медичних ЗВО денної форми навчання / О. В. Кравець, Ю. В. Москаленко. — Суми : СумДУ, 2021. — 31 с.

3	Лукавенко, І.М. 4745 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" зі змістовим модулем "Аномалії розвитку і захворювання молочної та грудної залоз" [Електронний ресурс] : для студ. спец.: 222 "Медицина" денної форми навчання / Лукавенко І.М. — Електронне видання каф. хірургії, ортопедії та фтизіатрії. — Суми : СумДУ, 2020. — 64 с.
4	Кравець, О.В. 4490 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" на тему "Схема написання історії хвороби хірургічного хворого" [Текст] : для студ. медичних ЗВО денної форми навчання / О. В. Кравець, В. П. Шевченко, Г. І. П'ятикоп. — Суми : СумДУ, 2019. — 58 с.
5	4323 Methodological instructions on the topic "Care for the Surgical Patients. Nutrition of Patients during Postoperative Period" [Текст] : for students of medical higher schools / A. V. Kravets, G. I. Pyatikor, V. P. Shevchenko, I. Ya. Gresko. — Sumy : Sumy State University, 2018. — 26 p.
6	Савка, Л.С. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка [Текст] : навч. посіб. / Л. С. Савка, Л. І. Разінкова, О. І. Коцар ; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — 4-те вид. — К. : Медицина, 2018. — 600 с. + Гриф МОЗ.
7	Хірургія [Текст] : підручник: у 2-х т. Т.1 : Загальна хірургія з основними видами хірургічної патології. Лікування хворого в хірургічному стаціонарі / Р. О. Сабадишин, В. О. Рижковський, О. В. Маркович та ін. — К. : Вища шк., 2018. — 784 с.
8	П'ятикоп, Г.І. 4217 Методичні вказівки до практичних занять із курсу "Загальна хірургія" на тему "Хірургічна операція. Підготовка хворих до операції. Догляд за хворими в післяопераційному періоді" [Текст] : для студ. мед. ВНЗ денної форми навчання / Г. І. П'ятикоп, І. Я. Гресько, О. В. Кравець. — Суми : СумДУ, 2017. — 43 с.
9	Невідкладні стани в хірургії [Текст] : навч. посіб. / К. М. Бобак, А. І. Бобак, В. В. Киретів та ін. ; за ред. Л.М. Ковальчука. — К. : Медицина, 2017. — 560 с. + Гриф МОЗ.
10	Кононенко, М.Г. Перитоніт [Текст] : матеріали до лекції для студ. і лікарів (хірургів, анестезіологів та ін.) спец. 222 "Медицина" денної форми навчання / М. Г. Кононенко. — Суми : СумДУ, 2017. — 116 с.